

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1892/2025
10.09.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић, Владиславе Милићевић, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Марко Павловић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за општу логистику, Дирекција за услуге стандарда, Војна установа „Дедиње“ Београд, коју заступа Војно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5135/24 од 15.01.2025. године, у седници одржаној 10.09.2025 године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5135/24 од 15.01.2025. године, као изузетно дозвољеној.

УСВАЈА СЕ ревизија тужене, **УКИДАЈУ СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 5135/24 од 15.01.2025. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 2205/21 од 25.01.2024. године у другом, трећем и петом ставу изреке и предмет у том делу **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2205/21 од 25.01.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности суда. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезана тужена да тужиљи исплати износ од 53.110,00 динара и то појединачно опредељене месечне износе за период од марта 2018. године закључно са мајем 2019. године, са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате, како је то ближе одређено у овом ставу изреке. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезана тужена да у име и за рачун тужиље уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање у номинално опредељеним износима ближе означеним у том ставу изреке. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу у ком је тужиља тражила да се обавезе тужена да јој на досуђене износе из става другог изреке исплати преосталу тражену законску затезну камату. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 134.425,27 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 5135/24 од 15.01.2025. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у ставу првом, другом, трећем и петом изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи на основу члана 404. Закона о парничном поступку.

Тужила је поднела одговор на ревизију тужене.

Одлучујући о дозвољености изјављене ревизије применом члана 404. став 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23-други закон), Врховни суд је оценио да су испуњени услови из става 1. тог члана за одлучивање о посебној ревизији тужене ради уједначавања судске праксе, због чега је одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући правилност побијане пресуде применом члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужене основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у спорном периоду била запослена код тужене у својству цивилног лица и решењем од 04.04.2001. године распоређена је на радно место Овим решењем је одређено да се основна плата тужиле одређује у висини од 1.314 бодова и то на име основне плате 1.100 бодова, на име војног додатка у износу од 15% - 165 бодова и на име додатка на пензијски стаж у износу од 4,5% - 49 бодова. Решењем директора тужене од 22.11.2011. године одређено је да се на важећу вредност бода додаје постојећи војни додатак од 15%, који се у обрачунском листу плате исказује у ставци „зарада по времену“ и овакав обрачун зараде запослених цивилних лица на служби код тужене примењивао се од 01.11.2011. године до јуна 2019. године, када је новим решењем тужене од 14.06.2019. године одређено да се из важеће вредности бода поново издваја војни додатак и посебно исказује на платном листу, на који начин се зарада обрачунава почевши од јула 2019. године, сагласно чему престаје да важи решење тужене од 22.11.2011. године. Вештачењем од стране судског вештака економско-финансијске струке, које је засновано на достављеним обрачунаским листама плате тужиле, утврђено је да укупни износ војног додатка од 15% за тужилу за утужени период од марта 2018. године закључно са мајом 2019. године износи 53.110,00 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом одредби члана 8. став 1, 194. и 195. Закона о Војсци Србије, члана 135. Закона о Војсци Југославије, члана 164. Закона о раду и члана 19. став 1. Правилника о расподели добити и зарада цивилних лица у ВУ «Дедиње», закључили да тужена у спорном периоду од марта 2018. године закључно са мајем 2019. године није исплаћивала тужилу увећану зараду са војним додатком од 15%, те су тужбени захтев усвојили обавезујући тужену да тужилу исплати наведени додатак заједно са доприносима за пензијско и инвалидско осигурање, у складу са члановима 2, 3. и 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање. Закључак да тужена није исплаћивала увећање на име војног додатка судови су извели из чињенице да у обрачунским листама плате за тужилу у спорном периоду није посебно исказивана ставка војног додатка, односно да је исти исказиван у износу од 0,00 динара, па како је решењем тужене одређено да уз основну плату тужила има право на војни додатак од 15%,

становиште нижестепених судова је да је тужена била дужна да у наведеном периоду обрачунава и исплаћује тужиљи плату увећану за наведени проценат.

По оцени Врховног суда, правилност примене материјалног права се за сада не може испитати због непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Чланом 194. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС“, бр. 116/2007, 94/2019), прописано је да цивилна лица у служби Војске Србије, даном ступања на снагу овог закона постају војни службеници или војни намештеници (став 1) и да ће министар одбране у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона донети пропис који ће уредити поступак превођења из става 1. овог члана (став 4). Чланом 195. истог закона, прописано је да ће услове, начин и поступак трансформације војних установа који обављају производну и услужну делатност, односно послују по принципу стицања и расподеле добити и права и обавезе цивилних лица на служби у Војсци Србије запослених у тим установама до завршетка трансформације уредити Влада (став 1), а да до ступања на снагу прописе из става 1. овог члана цивилна лица на служби у Војсци Србије запослена у установама која обављају производну и услужну делатност, односно послују по принципу стицања и расподеле добити, задржавају права и обавезе из радног односа према Закону о Војсци Југославије (став 2).

Влада је на основу напред цитираног члана 195. став 1. Закона о Војсци Србије донела Уредбу о трансформацији војних установа које обављају производну и услужну делатност по принципу стицања и расподеле добити и о правима и обавезама цивилних лица на служби у Војсци Србије запосленим у тим установама („Службени гласник РС“, бр. 58/07, 10/13). Према члану 9а Уредбе, цивилна лица запослена у војним установама која обављају производну и услужну делатност по принципу стицања и расподеле добити, до завршетка трансформације тих установа остварују права и обавезу из радног односа у складу са Законом о Војсци Србије, а права на исплату плате, накнаде и других примања, као и стамбено обезбеђење остварују у складу са прописима којима се уређује пословање тих установа.

Сагласно напред цитираним одредбама Закона и Уредбе, као и да у спорном периоду још увек није била завршена трансформација ВУ „Дедиње“, то се на плате, накнаде и друга примања запослених у тој установи примењивао Правилник о расподели добити и зарадама цивилних лица у ВУ „Дедиње“ од 10.04.2006. године, који је у члану 19. став 1. прописивао да цивилном лицу у установи припада војни додатак због посебних услова рада под којима врши службу у војсци, а нарочито због учешћа на војним вежбама, логоровањима, манервима и узбунама, рада дужег од пуног радног времена (члан 196. и 135. Закона о ВЈ), вршења службе у свим условима, као и због других ванредних ситуација проузрокованих потребама борбене готовости и то 15% од основне плате.

Како трансформација Војне установе „Дедиње“ није окончана, тужиља још увек није стекла статус војног службеника или војног намештеника (члан 9. наведене Уредбе) да би се на њу могао применити Правилник о платама и другим новчаним примањима професионалних припадника Војске Србије („Службени гласник Републике Србије“ број 28/11 и 10/17) којим је у члану 24. став 2. тог правилника, предвиђен војни додатак у висини од 20%.

У конкретном случају, тужиљи као цивилном лицу на служби код тужене, у смислу члана 19. став 1. наведеног Правилника, припада право на исплату војног додатка од 15%. Међутим, остала је неразјашњена структура плате, односно да ли је тужиљи тај додатак исплаћен као елемент основне плате у склопу вредности бода те плате. Код чињеничног утврђења да се према решењу директора тужене од 22.11.2011. године војни додатак од 15% почев од новембра те године па све до јуна 2019. године обрачунавао у склопу вредности бода основне плате, односно да је био урачунат у

основицу за обрачун и исплату плате тужиље (као и свих других цивилних лица на служи у овој војној установи), судски вештак се у односу на те околности није изјаснио у свом налазу. Вештак је само сачинио математички обрачун износа војног додатка полазећи од платних листића за обрачун и исплату плате из којих се не види њена структура, при том без утврђења вредности цене рада (бода) која је важила у спорном периоду и вредности исте са увећањем од 15%.

Како у току поступка вештак није позван да се додатно изјасни на околност да ли је и у ком износу војни додаток ушао у вредност бода за обрачун основне плате тужиље, то је остало неутврђено релевантно чињенично стање за доношење одлуке у овој правној ствари. Ово посебно зато што су судови пропустили да у целости цене садржину решења директора тужене од 22.11.2011. године из којег је неспорно утврђено да је ова војна установа од новембра 2011. године изменила начин обрачуна плате запослених кроз урачунавање војног додатка у основицу за обрачун плате, односно кроз урачунавање његовог процента у вредност бода за обрачун основне плате, као што то тужени основано истиче у ревизији.

Следом наведеног, првостепени суд ће у поновном поступку потпуно утврдити чињенично стање у смислу изнетих примедби, односно отклониће непотпуност налаза и мишљења вештака, да би потом правилном применом материјалног права одлучио о тужбеном захтеву.

Како одлука о трошковима поступка зависи од исхода одлуке о главној ствари, то је и она укинута.

Из наведених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 416. став 2. ЗПП, одлучио као у ставу другом изреке овог решења.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**